

ADAY ÖĞRETMENLERİN MESLEKİ BEKLENTİLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

SAKARYA ÖRNEĞİ

Doç.Dr. Ahmet Zeki SAKA, Arş.Gör. Arzu SAKA.....59

ÖZEL ORTAÖĞRETİM ÖĞRETMENLERİNİN KARIYER GELİŞİM SORUNLARI (Sakarya ili Örneği)

Yrd. Doç. Dr. Hasan Basri GÜNDÜZ, Meral ŞAHİN.....66

SEKİZİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN OZON TABAKASI HAKKINDAKİ ALGILAMA DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Arş. Gör. Emine Selcen DARÇIN, Arş. Gör. Ahmet Turan ORHAN, Yrd. Doç. Dr. Orçun BOZKURT, Dr. Süleyman YAMAN.....78

THE NEGATIVE EFFECTS OVER EDUCATION CAUSED BY GEOGRAPHICAL CONDITIONS

Yrd. Doç. Dr. Rüştü İLGAR.....87

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN EMPATİK EĞİLİMLERİ İLE EMPATİK SINIF ATMOSFERİNE İLİŞKİN ALGILAMALARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Öğr. Gör. Mustafa ŞAHİN, Prof. Dr. Sırrı AKBABA.....92

Yrd. Doç. Dr. Kaya YILDIZ
A.İ.B.Ü. Eğitim Fakültesi
İlköğretim Bölümü
Öğretim Üyesi

Fevzi BUYRUKCU
A.İ.B.Ü. Sos. Bil. Enst.
Sınıf Öğret. A.B.D.
Yüksek Lisans Öğrencisi

ÖZET

Bu çalışmada, Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalı son sınıf öğrencilerinin mesleki beklentilerine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklemini oluşturan öğrenciler Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalı son sınıf öğrencileri arasından Ölçüt Örnekleme Yöntemi ile seçilmiştir. Öğretmen adaylarının mesleki beklentilerine ilişkin görüşlerinden oluşturulan veriler Yarı Yapılandırılmış Görüşme Tekniği ile toplanmıştır. Araştırmada elde edilen bulgular İçerik Analizi Tekniği ile analiz edilmiştir. Araştırmada aday öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda; öğretmenlik mesleğinin maaşlarının yetersizliği ve mesleğe alan dışı atama yapılmasının kendilerini meslekten soğuttuğu ve gelecek kaygısı yaşamalarına neden olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
Anahtar Kelimeler: Aday Öğretmen, Mesleki Beklenti.

ABSTRACT

In this study, it is aimed to specify the views of Grade 4 students from the Department of Primary School Education, related to their career expectations. The sampling has been selected from the Grade 4 students at the Faculty of Education, considering criterion-based sampling method. The data from the views of career expectations of the teacher candidates are gathered by means of semi-structured interviewtechnigus. The data are analyzed through Content-Analysis. In live with the views of the teacher-candidates, it is stated that insufficient salary and appointments from other branches both result in dissatisfaction and anxiety for future the teacher- candidates.

Key Words: Theacher-candidates, career (Pre-service teachers) expectation

1. GİRİŞ

İnsanoğlunun varolduğu tarihten bu yana değişim ve gelişim süreci yaşanmaktadır. Yaşadığımız çağ, büyük bir hızla değişim ve gelişim gösterirken, yaşamın tüm alanları değişim ve gelişim sürecinden etkilenmektedir. Bu süreç toplumların yaşam stiline, düşünce yapısına; ahlaki değerlerinden eğitim sistemlerine kadar uzanan geniş bir yelpazede etkinliğini hissettirmektedir. İnsan yaşamının en önemli alanlarından biri olan eğitim de farklılaşan çağa ayak uydurulma çabası içerisinde gelişim ve değişiklikler göstermektedir. Eğitim bir ülkenin geleceği açısından çok büyük bir önem taşımaktadır. Çünkü bir toplumda, o toplumun bireyleri eğitim sayesinde topluma faydalı hale gelmektedir. Bir ülkenin kalkınabilmesi, diğer ülkeler arasında varlığını sürdürebilmesi yeterli ve gerekli eğitimin sağlanması ile olacaktır.

Günümüz toplumlarında nitelikli insan gücüne duyulan ihtiyaç giderek artmaktadır. Toplumların nitelikli insan gücü ihtiyaçları ancak nitelikli bir eğitimle saptanır. Eğitimin niteliğini belirten pek çok faktör bulunmaktadır. Şüphesiz ki bu faktörlerin en önemlisi öğretmendir (Erden,1994). Eğitimde en önemli unsurlardan biri olan öğretmen, eğitimin niteliğini etkileyecek güce sahip özellikler taşımaktadır. Bu yüzden ki, öğretmen bir ülkenin kalkınmasında ve yarının hazırlanmasında en önemli ödevi üzerine alan kişidir. Öğretmen, eğitim amaçları kapsamında bireylere kazandırılacak davranışların oluşturulmasında çok önemli bir role sahiptir. Eğitim amaçları ile belirlenen bu davranışlar toplumun istediği insan tipinin özelliklerini yansıtır. İstenen özellikte insan yetiştirme işi öğretmenin görevidir (Gözütok, 1991; Oral, 1997). Öğretmenin bu sorumluluğu yerine getirebilmesi, alan bilgisi, meslek bilgisi ve genel kültür içeren iyi bir öğretmen eğitimi programından mezun olup, mesleğini sürdürürken de bilimde, teknolojide, kültürel ve sosyal yaşamda oluşan değişimlere uyum sağlayabilmesi ile mümkündür (Gözütok, 1991).

Günümüzde eğitimi sosyal bir sistem olarak gören eğitim bilimciler, eğitim sisteminin üç temel ögesinin öğretmen, öğrenci ve öğretim programı olduğunu kabul etmektedir. Bu öğelerin yeri ve önemine ilişkin literatür çalışmalarının tümü öğretmenin sistemdeki stratejik önemi konusunda birleşmektedir. Bu stratejik önemlilik öğretmenlik mesleğinin önemini de ortaya çıkarmaktadır. Hangi kademede olursa olsun öğretmenin yetiştirilmesi, seçilmesi ve nitelikli bir mesleki formasyona sahip olmasının sağlanması sürekli gündemde olan konulardır. Dolayısıyla, eğitim öğretim etkinliklerinde temel öge olan öğretmenin kişiliği, mesleki yeterliliği ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumu büyük önem taşımaktadır (Sözer, 1996). Çünkü, öğretmenlik mesleği sadece bildiğini öğretme işi yada öğretme teknisyenliği değildir. Öğretmenlik sevgi ve gönül vermeyi içeren, insancıl boyutları olan bir meslektir (Okçabol, 1998).

Öğretmen adayları, öğretmenlik mesleğinin niteliğinin artmasında ve gelişmesinde en önemli gücü oluşturmaktadırlar. Bu nedenle, öğretmen adaylarının hizmet öncesinde mesleğe ilişkin olumlu tutumlarla yetişmeleri ve hazırlanmaları önemlidir. Çünkü, nitelikli öğretmen yetiştirme sadece fakültede alınan eğitime bağlı değildir. Ayrıca, öğretmene sağlanan sosyal ve ekonomik olanaklara,

öğretmenin içinde yaşadığı çevreye, topluma; öğretmenin kendini geliştirmesi, kararların oluşumuna katılması gibi pek çok duruma da bağlıdır (Okçabol, 1998). Öğretmenin niteliğinin artırılması sadece onu yetiştirmekle sağlanmaz, aynı zamanda onun sosyal statüsü de yükseltilecek şekilde sağlanabilir (Akyüz, 2001; Ceyhan, 2003). Bu nedenle, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları önemlidir. Çünkü, olumlu tutumlara sahip öğretmen adayları, öğretmen oldukları zaman tutum ve davranışları ile öğrencilerini büyük ölçüde etkileyecek, onların yetişmesinde önemli bir rol üstlenecek (Sözer, 1996), iş doyumunu yükselecek, böylece eğitimin niteliğinin yükselmesini sağlayacaktır (Ceyhan, 2003). Toplumların öğretmenlerini dikkatle seçmesi, yetiştirmesi, istihdam ve uygun çalışma koşullarının oluşturulması ve mesleğin yapısının verimliliği yükseltecek biçimde düzenlenmesi, alanın meslekleşmesini olumsuz etkileyecek müdahalelerden kaçınılması gibi hususların öğretmen adaylarının mesleki beklentileri açısından önemlidir (Karlı, 2005). Bu nedenle öğretmenlik mesleğine hazırlanan öğretmen adaylarının, öğretmenlik mesleğine ilişkin mesleki beklentilerinin neler olduğunun belirlenmesine gereksinim vardır.

Bu araştırmada; öğretmenlik mesleğine başlayacak olan ve toplumun geleceğinde önemli rol oynayacak olan aday öğretmenlerin, mesleki beklentilerine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Problem

Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalı son sınıf öğrencilerinin mesleki beklentilerine ilişkin görüşleri nelerdir?

Amaç

Bu araştırmanın amacı, Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalı son sınıf öğrencilerinin mesleki beklentilerine ilişkin görüşlerini ortaya koymaktır.

Bu amaca uygun olarak aşağıdaki sorulara cevap aranacaktır.
Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Aday Öğretmenlerin;

1. Ekonomik beklentilerine ilişkin görüşleri nelerdir?
2. İstihdam beklentilerine ilişkin görüşleri nelerdir?
3. Sosyal – Kültürel beklentilerine ilişkin görüşleri nelerdir?
4. Bilimsel – Eğitsel beklentilerine ilişkin görüşleri nelerdir?

2. YÖNTEM

Bu bölümde; Araştırma Modeli, Araştırma Yöntemi, Araştırma Alanı, Örneklem, Araştırmacının Rolü, Veri Toplama ve Verilerin Analizi yer almaktadır.

Araştırmanın Modeli

Araştırma betimsel nitel bir araştırmadır. Araştırmada Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalı son sınıf öğrencilerinin

(Aday Öğretmenlerin) mesleki beklentilerine ilişkin görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır.

Araştırmanın Yöntemi

Araştırmada veriler, görüşme ve doküman incelemesi yöntemleriyle toplanmıştır. Bu kapsamda araştırma, "nitel" bir araştırmadır.

Nitel araştırma; Gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2000).

Araştırma Alanı

Araştırma, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalı'nda yapılmıştır.

Örneklem

Araştırmanın örnekleme, Amaçlı (kasıtlı) örneklem yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemiyle Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalı son sınıf öğrencilerinden seçilmiştir. Bu örnekleme yöntemindeki anlayış; önceden belirlenmiş bir dizi ölçütü karşılayan bütün durumların çalışmasıdır. Burada sözü edilen ölçüt veya ölçütler araştırmacı tarafından oluşturulabilir ya da daha önceden hazırlanmış bir ölçüt listesi kullanılabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2000). Araştırmanın örnekleme grubunu 9 aday öğretmen oluşturmaktadır.

Araştırmacıların Rolü

Araştırmacı I; 1989-1993 yılları arasında Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Bölümünden mezun olmuştur. 1993-1996 yıllarında Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Yönetimi ve Denetimi Anabilim Dalında yüksek lisans, 1996-2001 yıllarında Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Yönetimi ve Denetimi Anabilim Dalında Doktorasını tamamlamıştır. Halen Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalında öğretim üyesi olarak çalışmaktadır.

Araştırmacı II, 2000-2004 yılları arasında Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalı'nda lisans öğrenimini tamamlamış ve 2004-2005 öğretim yılında Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim Ana Bilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalında yüksek lisans eğitimine başlamıştır. Araştırmacı, halen yüksek lisans eğitimine devam etmektedir.

Veri Toplama Yöntemi

Araştırmada temel veri toplama aracı, aday öğretmenlerle yapılan görüşmelerdir. Araştırma için Abant İzzet Baysal Üniversitesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalı son sınıf öğrencileri arasından seçilmiş olan 9 aday öğretmen ile görüşmeler yapılmış ve görüşme sonucunda elde edilen veriler

değerlendirilmiştir. Araştırmaya katılan aday öğretmenlerin isimleri saklı tutulmuş ve aday öğretmenlerin isimleri kodlamayla kullanılmıştır (A Aday Öğretmeni, B Aday Öğretmeni v.b.). Bu araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır.

Araştırmacılar, araştırma boyunca, aday öğretmenlere hazırlamış oldukları 4 adet görüşme sorusunu yöneltmiş ve elde edilen veriler teybe kayıt edilmiştir. Bunun yanında görüşme sırasında katılımcılara hiçbir müdahalede bulunmamıştır. Bu kayıtlar araştırmacılar tarafından deşifre edilerek, düz yazı haline getirilmiştir.

Verilerin Analizi

Nitel araştırmalarda veriler "betimsel" ve "içerik analizi" olmak üzere iki şekilde çözümlenmektedir. Bu araştırmada veriler içerik analizi tekniği ile çözümlenmiştir. İçerik analizinde veriler dört aşamada analiz edilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2000).

1. Verilerin Kodlanması :

Bu aşamada aday öğretmenlerin verdiği cevaplardan oluşan veriler araştırmacılar tarafından anlamlı bir şekilde kodlanarak bir kod listesi oluşturulmuştur.

2. Temaların Bulunması :

Bu aşamada, ilk bölümde belirlenen kodlar belirli kategoriler altında toplanarak temalar oluşturulmuştur.

3. Verilerin Kodlara ve Temalara Göre Düzenlenmesi :

Bu aşamada aday öğretmenlerin görüşleri okuyucunun anlayabileceği şekilde düzenlenmiş ve açıklanmıştır. Görüşme notlarının hangi aday öğretmene ait olduğunu belirlemek amacıyla dipnot kullanılmış ve görüşme notları tırnak içerisinde verilmiş ve daha sonra parantez içinde görüşmenin hangi aday öğretmene ait olduğu belirtilmiştir.

Aşağıdaki örnek açıklamada kodlama sistemi verilmiştir.

Örnek: "....." (G:A)

G: Görüşme.

A: Görüşme yapılan Aday öğretmen.

4. Bulguların Yorumlanması :

Son olarak bu aşamada, ayrıntılı bir biçimde tanımlanan ve sunulan bulgular araştırmacılar tarafından açıklanıp, yorumlanmıştır. Toplanan veriler nitel araştırmanın gerektirdiği aşamalardan geçirilerek yorumlanmış ve bir takım sonuçlar çıkarılmış, sonuçların önemine ilişkin açıklamalar literatürle desteklenmiştir.

3. VERİLERİN SUNUMU

Bu bölümde Sınıf Öğretmenliği son sınıf öğrencilerinin mesleki beklentilerine ilişkin yapılan görüşme notları yer almaktadır. Veriler dört boyutta verilmiştir. Bu boyutlar;

1. Ekonomik beklentiler
2. İstihdam beklentileri
3. Sosyo-Kültürel beklentileri
4. Bilimsel-Eğitsel beklentileri
- 5.

I. Boyut: Ekonomik Beklentiler

Araştırmada “Öğretmenlik mesleğine ilişkin olarak Ekonomik beklentilerinize ilişkin görüşleriniz nelerdir? sorusuna ilişkin Aday Öğretmenlerin görüşleri;

- Yetersiz Maaş,
- Maaşlar Artırılmalı,
- Performans,
- Statü gibi kod başlıkları altında verilmiştir.

Aday öğretmenlerle yapılan görüşmede, aday öğretmenler ekonomik beklentilerini çeşitli kavramlarla özdeşleştirmişlerdir. Buna göre aday öğretmenlerin ekonomik beklentileri;

Yetersiz Maaş

Aday öğretmenlerin ekonomik beklentilerinin büyük bir bölümünü maaşların yetersizliğinden kaynaklanan sorunlar oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında görüş belirten A, B, C, F Aday Öğretmenleri ekonomik beklentilerinde, öğretmenlik mesleğinde maaşın yetersiz olduğunu ifade etmişlerdir. Bu konuya ilişkin görüşlerini;

“Genel olarak öğretmen maaşı yetersiz diyebilirim”(G:A), “Bana göre mevcut şartlarda öğretmen maaşı yetersizdir. Stajyer öğretmenlere az maaş verilip onların çalıştırılması beni kaygılandırıyor”(G:C), “Tayininim doğuya çıkma olasılığı yüksek olduğunda ekonomik olarak zorlanacağımı düşünüyorum”(G:D), “Ama köy okulunda çalışma durumunda maaş yetersiz olabilir. Öğrencilere kaliteli eğitim verebilmek için öğretmen yeteri kadar maaş almalıdır”(G:H) ve “Öğretmen maaşlarının yetersizliğinden şikayetçiyim”(G:F) şeklinde belirtmişlerdir.

Aday öğretmenler maaşların Avrupa standartlarına yakın olması ve öğretmenlerin kendilerini geliştirmeleri açısından yeterli olmasını istemektedirler. Bu konuya ilişkin olarak G Aday Öğretmeni “Ülke şartları göz önünde bulundurulmakla birlikte öğretmen maaşları Avrupa standartlarına yakın olmalıdır”(G:G) şeklinde görüşünü belirtirken yine I Aday öğretmeni de görüşünü “Yeni öğretmenlerin işlerini daha bilinçli yapmalarına rağmen daha düşük maaş almaları haksızlıktır”(G:I) şeklinde ifade etmiştir. Sonuç olarak A aday öğretmeni “Ekonomik beklentim alacağım maaşın ve çalışacağım okulun şartlarının iyi olmasıdır”(G:A) şeklindeki görüşü ile ekonomik beklentilerini özetlemiştir.

Maaşlar Artırılmalı

Maaşların yetersizliğinden şikayet eden Aday öğretmenler, öğretmen maaşlarının artırılması gerektiğini ifade etmişlerdir. Bu konuya ilişkin olarak B, D, F ve H Aday Öğretmenleri görüş belirtmişlerdir. Aday Öğretmenler görüşlerini “Öğretmen maaşları artırılmalıdır”(G:B), “Köy okulunda görev yapan öğretmenlere daha çok iş düştüğünden onların maaşları daha da artırılmalıdır”(G:D), “Yeni programın uygulanmasında öğretmenlere biraz fazla iş düştüğünden, öğretmenlerin maaşlarının artırılması gerektiğini düşünüyorum”(G:F), “Öğretmenler, hem geçinebilecek hem de tatmin olabilecekleri bir maaşa sahip olmalıdır”(G:H) ve

“Öğretmenlerin çektiği sıkıntıya rağmen emeklerinin karşılıklarını alamadıkları kanaatindeyim”(G:I) şeklinde belirtmişlerdir.

Performans

Aday öğretmenler yapılan görüşmede, ekonomik beklentilerinin performanslarını etkilediğini belirtmişlerdir. E, F ve G Aday öğretmenleri “Öğretmen maddi sıkıntı çekerse derslerinde başarılı olamaz”(G:E), “Ekonomik olarak öğretmenlerin başarılarına göre değerlendirilmelerinin uygun olacağını düşünüyorum”(G:F) ve “Öğretmen maaşının azlığı öğretmenleri ikinci bir işe yönlendiriyor, bu da öğretmenlerin performansını etkilemektedir”(G:G) şeklinde belirttikleri görüşleri ile ekonomik olarak doyurulmayan öğretmenin görevini tam olarak yapamayacağını ve performansının düşeceğini ifade etmişlerdir.

Statü

Aday öğretmenlerle yapılan görüşmede ekonomik beklentilerinin, öğretmenlerin statülerini de etkilediğini belirtmişlerdir. E, F ve G Aday Öğretmeni “Toplumda öğretmenle bir ilkokul mezununun bazı durumlarda maaşlarını aynı olması öğretmenleri etkilemektedir” (G:E), “Yetersiz maaş öğretmenlerin yaşam standartlarını düşürmektedir”(G:F) ve “En önemlisi öğretmen, öğretmen maaşıyla geçinebilmelidir”(G:G) şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir.

Aday öğretmenlerin ekonomik beklentilerini genel olarak; yetersiz maaş, maaşların artırılması, performans ve statü gibi konular oluşturmaktadır. Bunların yanında; karamsarlık, iş kaygısı, görev yeri, politika, beslenme ve barınma gibi konuların da aday öğretmenlerin ekonomik beklentilerini etkilediğini vurgulamışlardır.

II. Boyut: İstihdam Beklentileri

Araştırmada “Öğretmenlik mesleğine ilişkin olarak İstihdam beklentilerinize ilişkin görüşleriniz nelerdir? sorusuna ilişkin Aday Öğretmenlerin görüşleri;

- Yetersiz Atama,
- Kaygı,
- Aile Baskısı,
- Meslekten Soğuma,
- Alan Dışı Atama Yapılması gibi kod başlıkları altında verilmiştir.

Aday öğretmenlerle yapılan görüşmede, aday öğretmenler istihdam beklentilerini çeşitli kavramlarla özdeşleştirmişlerdir. Buna göre aday öğretmenlerin istihdam beklentileri;

Yetersiz Atama

Aday öğretmenlerin istihdam beklentilerinin büyük bir bölümünü atamalardan kaynaklanan sorunlar oluşturmaktadır. Bu konuya ilişkin olarak A, B, C, D, E, F, G ve I Aday öğretmenleri görüşlerini; “Mevcut şartlarda az sayıda öğretmen atamasının yapılması beni kaygılandırıyor”(G:A), “Az öğretmen atamasının yapılması bu kaygıları artırıyor”(G:B), “1600 sınıf öğretmenin atanacak olması son derece düşündürücüdür”(G:C), “1600 sınıf öğretmenin atanacak olması aslında beni korkutmuyor”(G:E), “Devletin politikası da düşündürücü, hala

birleştirilmiş sınıflı okullar var ama öğretmen ataması sınırlı yapılıyor” (G:E), “Öğretmen açığının olmasına rağmen atanmanın yapılmaması her bakımdan düşündürücüdür”(G:G) ve “Öğretmen kontenjanlarının azalması ve mezunların artması yığılmaya neden oluyor”(G:H) şeklinde belirtmişlerdir.

Kaygı

Yeterli sayıda atanmanın yapılmaması istihdam beklentileri açısından Aday öğretmenlerin en büyük kaygısıdır. Bu konuya ilişkin olarak D Aday Öğretmenin görüşü “Öğretmenlerin mezun olduktan sonra atanamamaları kaygı yaratıyor ve beni meslektan soğuttuğunu söyleyebilirim”(G:D) şeklindedir. Diğer Aday öğretmenlerde yeterli şekilde istihdam edilememelerini büyük bir kaygı ve endişe olarak görmekteyler. A ve G Aday Öğretmenleri konuya ilişkin olarak görüşü “Yeterince atanmanın olmaması kendimi bir boşlukta hissetmeme neden oluyor”(G:A) ve “... atama olmaması durumunda psikolojimin bozulacağını düşünüyorum”(G:G) şeklindedir.

Aday Öğretmenlerin diğer bir kaygısı da atandıktan sonra olan kaygılarıdır. Aday Öğretmenler görüşlerini; “Atandıktan sonraki şartların daha önemli olduğunu düşünüyorum”(G:E) ve “Ben atanabilmekten çok, atandıktan sonraki şartları düşünüyorum.” (G:F) şeklinde ifade etmişlerdir.

Aile baskısı

Aday öğretmenlerin istihdam beklentilerinin büyük bir bölümünü yine aile baskısından kaynaklanan sorunlar oluşturmaktadır. Aday Öğretmenler istihdam edilememeleri durumunda aileleri ile sorun yaşadıklarını, ailelerinin beklentilerini yerine getirememeleri durumunda sıkıntı yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Aday Öğretmenler konuya ilişkin olarak görüşlerini; “Yine anne-baba beklentilerine cevap veremeyecek olma beni son derece rahatsız ediyor”(G:B), “Ailenin beklentilerinin yüksek olması ve mezuniyetten sonra atanamama büyük sıkıntı yaratıyor”(G:C) ve “Biz adayların atanama durumu da karşılaşacakları aile etkeni de bu konuda etkilidir”(G:I) şeklinde belirtmişlerdir.

Meslektan Soğuma

Aday öğretmenlerin istihdam beklentilerinde atanamamaları durumunda meslektan soğumalarına neden olmaktadır. Aday Öğretmenlerin konuya ilişkin olarak görüşleri; “Atanabilme kaygısının beni meslektan soğuttuğunu söyleyebilirim”(G:A), “Öğretmenlerin mezun olduktan sonra atanamamaları kaygı yaratıyor ve beni meslektan soğuttuğunu söyleyebilirim”(G:D) ve “Kazanamayanlar meslektan soğuyor” (G:I) şeklindedir.

Alan Dışı Atama Yapılması

Aday öğretmenlerin, alan mezunları dururken alan dışından atama yapılması istihdam beklentilerinde en büyük endişeleridir. Alan mezunu varken alan dışı atamaları Aday Öğretmenler kabullenememekteyler. “Herkes kendi alanında atanmalıdır”(G:F), “... sınıf öğretmeni olmayan birinin sınıf öğretmeni olarak

atanması hiç mantıklı değil”(G:F) şeklinde Aday Öğretmenler görüşlerini ifade etmişlerdir.

Aday öğretmenlerin istihdam beklentilerini genel olarak; yetersiz atama, kaygı, aile baskısı, meslektan soğuma, alan dışı atama yapılması gibi konular oluşturmaktadır. Bunların yanında; derslerinin aksamaması, motivasyon, tükenmişlik, sınav sistemi, stres ve geç fark edilmek gibi konularında aday öğretmenlerin istihdamına ilişkin beklentilerini etkilediğini vurgulamışlardır.

III. Boyut: Sosyo-Kültürel Beklentileri

Araştırmada “Öğretmenlik mesleğine ilişkin olarak Sosyo-Kültürel beklentilerinize ilişkin görüşleriniz nelerdir? sorusuna ilişkin Aday Öğretmenlerin görüşleri;

- Çeşitli Etkinlikler Yapılmalı,
- Uyum,
- İşbirliği,
- Görev Yeri,
- İletişim gibi kod başlıkları altında verilmiştir.

Aday öğretmenlerle yapılan görüşmede, aday öğretmenler, sosyo-kültürel beklentilerini çeşitli kavramlarla özdeşleştirmişlerdir. Buna göre aday öğretmenlerin sosyo-kültürel beklentileri;

Çeşitli Etkinlikler Yapılmalı

Aday öğretmenlerle yapılan görüşmede aday öğretmenler, sosyo-kültürel beklentilerine ilişkin, çeşitli etkinliklerle mesleklerinin devamı konusunda görüş belirtmişlerdir. Aday öğretmenler mesleklerine başladıklarında değişik etkinliklerle derslerini süsleyeceklerini de ifade etmişlerdir. A Aday Öğretmeni Çeşitli Etkinliklerin Yapılmasına ilişkin görüşünü, “Öğretmenlerin öğrencilerin beklentilerini günlük hayata uygulayabilecek şekilde sosyo-kültürel etkinlikler düzenlemeleri gerekmektedir. Çevreye göre gerekli tarihi yerler gezilmelidir”(G:A) şeklinde ifade ederken B, C, D, G ve I Aday Öğretmenleri de görüşlerini “Ama yine de öğretmen kendi yetenekleri doğrultusunda konser, tiyatro gibi etkinlikler düzenleyebilmelidir”(G:B), “Öğrenciler sportif faaliyetlere yönlendirilmeli, tabi bu faaliyetler üst kurumlar tarafından desteklenmelidir”(G:C), “Öğretmenlik yaparsam, kendimi tiyatro konusunda yeterli hissettiğimden öğrencilerimi bu doğrultuda yetiştirebilirim”(G:D), “Böylece kültürel etkinlikler gerçekleştirecektir”(G:G) ve “Bu konuda ailenin yardımları da alınmalı ve kültürel etkinlikler düzenlenmelidir”(G:I) şeklinde ifade etmişlerdir.

Uyum

Aday öğretmenlerle yapılan görüşmede, aday öğretmenler sosyo-kültürel beklentilerinde mesleklerine başladıklarında bir uyum sorunu ile karşılaşacaklarını farklı kültürlerle karşılaştıklarında bunların onları endişelendireceğini belirtmişlerdir. Bu durumdan kurtulmanın en önemli çözüm yolunun da farklı kültürlerle ayak uydurmalarının gerekliliği üzerinde durmuşlardır. Aday Öğretmenler konuya ilişkin olarak görüşlerini; “Türkiye’de farklı kültürler var, bizler gittiğimiz yere ayak uydurabiliyoruz”(G:G), “Öğretmen insanlara insan olduğu için

yaklaşmalı ve görev yaptığı yerin kültürüne ayak uydurabilmelidir”(G:G), “Atanacağımız yerin kültürüne ayak uydurmalıyız”(G:H) ve “Öğretmen kendi kültürünü iyi bilmeli ve bulunduğu kültüre ayak uydurabilmelidir”(G:I) ve “İçinde bulunduğum çevreye uyum sağlamalıyım ardından öğrencilerimi bu doğrultuda yetiştirmeliyim”(G:C) şeklinde belirtmişlerdir.

İşbirliği

Aday öğretmenlerle yapılan görüşmede, aday öğretmenler sosyo-kültürel beklentilerinde görev yaptıkları yerde halkla işbirliği yapmalarının gerekli olduğu ifade etmişlerdir. Aday Öğretmenlerin konuya ilişkin görüşleri; “Büyük okullarla işbirliği yaparak etkinlikler düzenlenebilir”(G:B), “Halkla iç içe olmalı ve onlar aydınlatılmalıdır”(G:D) ve “Köyler arasında gezi düzenlenebilir ve köylerin kaynaştırılması sağlanabilir”(G:H) şeklindedir.

İletişim

Aday öğretmenlerle yapılan görüşmede, aday öğretmenler sosyo-kültürel beklentilerinde halkla iletişimin önemli olduğunu belirtmişlerdir. Aday Öğretmenler; “Halkla iletişim kurulabilirse daha iyi çalışmalar yapılabilir”(G:E) ve “Öğrencilerin iletişim becerileri geliştirilmeli ve bu türlü etkinliklerle uygulanmalıdır”(G:H) şeklinde görüşlerini ifade etmişlerdir.

Aday öğretmenlerin sosyo-kültürel beklentilerini genel olarak; Çeşitli etkinliklerin yapılması, uyum, işbirliği, görev yeri ve iletişim gibi konular oluşturmaktadır. Bunların yanında; yetişmişlik, yetersiz eğitim, kalkınma, çevre, saygı ve amaç: “Öğrencilerini iyi insan, iyi yurttaş ve iyi meslek sahibi bireyler olarak yetiştirmelidir”(G:I), gibi konularında aday öğretmenlerin sosyo-kültürel beklentilerini etkilediğini vurgulamışlardır.

IV. Boyut: Bilimsel-Eğitsel Beklentileri

Araştırmada “Öğretmenlik mesleğine ilişkin olarak Bilimsel-Eğitsel beklentilerinize ilişkin görüşleriniz nelerdir? sorusuna ilişkin Aday Öğretmenlerin görüşleri;

- Yeni Yayınlar Takip Edilmeli,
- Eksikliklerin Giderilmesi,
- Teknoloji,
- Yüksek Lisans Yapılmalı,
- Bilimsel Toplantılara Katılmalı gibi kod başlıkları altında verilmiştir.

Aday öğretmenlerle yapılan görüşmede, aday öğretmenler, Bilimsel-Eğitsel beklentilerini çeşitli kavramlarla özdeşleştirmişlerdir. Buna göre aday öğretmenlerin Bilimsel-Eğitsel beklentileri;

Yeni Yayınlar Takip Edilmeli

Aday öğretmenlerle yapılan görüşmede, aday öğretmenler Bilimsel-Eğitsel beklentilerinde öğretmenlerin yenilikleri, yeni yayınları takip etmelerinin gerekli olduğunu ifade etmişlerdir. Aday Öğretmenler, öğretmenlerin bilimsel olarak kendilerini geliştirmeli ve yenilemeleri gerektiğini belirtmişlerdir. Aday

Öğretmenler konuya ilişkin görüşlerini; “Öğretmen sürekli yeni yayınları takip etmelidir”(G:A), “Bir öğretmen bilimsel yayınları takip etmeli ve bunu öğrencilere aktararak onların başarı duygusu kazanmalarını sağlamalıyım” (G:B), “Meslekteki yeni kuram ve kuralları takip edip, bunları uygulamalıdır” (G:C) ve “Öğretmenler bilimsel olarak kendilerini geliştirmeli ve yenilemelidirler” (G:H) şeklinde ifade etmişlerdir.

Eksikliklerin Giderilmesi

Aday öğretmenlerle yapılan görüşmede, aday öğretmenler Bilimsel-Eğitsel beklentilerinde kendilerinin bazı konularda eksikliklerini olduğunu, bunu gidermek için gayret etmeleri gerektiğini belirtmişlerdir. Aday Öğretmenlerin görüşleri; “Kendimi bilimsel faaliyetlerde yetersiz hissediyorum ama bunu aşabileceğimi zannediyorum”(G:A) ve “Bilimsel anlamda Fen Bilgisinde yetersizim”(G:B) şeklindedir. Yine Aday Öğretmenler üniversitelerde eğitimin yetersizliği konusunda şikayetçi olduklarını ifade etmişlerdir. F Aday Öğretmeni konuya ilişkin olarak görüşünü “Bu anlamda yetersiz olduğumu söyleyebilirim. Üniversitede bu konuda verilen eğitimin yetersizliğinden şikayetçiyim”(G:F) şeklinde belirtmiştir. G Aday öğretmeni de görüşünü “Öğretmen; alan bilgisi, formasyon bilgisi ve meslek bilgisi bakımından yeterli olmalıdır”(G:G) şeklinde belirtmiştir.

Teknoloji

Aday öğretmenlerle yapılan görüşmede, aday öğretmenler Bilimsel-Eğitsel beklentilerinde öğretmenlerin derslerinde teknolojiye yararlandıkları takdirde öğrencilere daha çok katkıda bulunacaklarını ifade etmişlerdir. Konuya ilişkin olarak Aday Öğretmenler görüşlerini; “Teknoloji konusunda bilgili olmalı ve öğrencilerini yetiştirmelidir”(G:C), “Öğretmenler sürekli araştırma içinde olmalı, iyi şekilde bilgisayar kullanmalı ve yüksek lisans yapmalıdır”(G:F), “Okullardaki teknoloji kullanımına ayak uydurmalı, iyi bir bilgisayar kullanıcısı olmalı ve bunu öğrencilerine uygulamalıdır”(G:I) ve “Çağımızda teknolojiye faydalanılmalı, eğitimin kaliteli olması için eğitim öğretim çevresi geniş tutulmalı ve öğrenci bu işlerin merkezinde olmalıdır”(G:G) şeklinde ifade etmişlerdir.

Aday Öğretmenler kendilerinin de bu konuda eksikliklerini dile getirerek görüşlerini; “İyi bir bilgisayar kullanıcısı olmalı ve teknolojiye yakından takip etmeliyim”(G:E), “İyi bir bilgisayar kullanabilmeli ve İngilizce mi geliştirmeliyim”(G:D) ve “İyi bir bilgisayar kullanıcısı olmalı ve teknolojiye yakından takip etmeliyim”(G:E) şeklinde belirtmişlerdir.

Yüksek Lisans Yapılmalı

Aday öğretmenlerle yapılan görüşmede, aday öğretmenlerin Bilimsel-Eğitsel beklentilerinde, öğretmenlerin yüksek lisans yaparak kendilerini geliştirmeleri gerektiği konusunda görüşlerini ifade etmişlerdir. Aday Öğretmenlerin görüşleri, “Sınıf öğretmenleri yüksek lisans yapmalı ve kendilerini geliştirmelidir”(G:C), “Sınıf öğretmeni yüksek lisans yapmalı ve kendini geliştirmelidir”(G:E) ve “Öğretmenler sürekli araştırma içinde olmalı, iyi şekilde bilgisayar kullanmalı ve yüksek lisans yapmalıdır”(G:F) şeklindedir.

Bilimsel Toplantılara Katılma

Aday öğretmenlerle yapılan görüşmede, aday öğretmenler Bilimsel-Eğitsel beklentilerinde öğretmenlerin bilimsel toplantılara katılmalarının gerektiğini ifade etmişlerdir. Yine Aday Öğretmenler, bu toplantılarla kendilerini geliştirecekleri ve yeni gelişmelerden haberdar olacaklarını belirtmişlerdir. Konuya ilişkin olarak Aday Öğretmenlerin görüşleri; “Bilimsel seminerler takip edilmeli, kazanılan bilgiler uygulanmalıdır”(G:F), “Öğretmenler bilimsel toplantı ve konferanslara katılmalıdır” (G:H) ve “Bilimsel düşünme öğretmenlerin hayat felsefesi olmalı, öğrenciler şekilcilikten uzak bilimsel düşünülebilir nitelikte yetiştirilmelidir. Eğitsel etkinlikler bilimsel mantıkla düzenlenmeli ve uygulanmalıdır. Öğretmenler bilimsel toplantılar katılmalı, uzak durmamalıdır”(G:I) şeklindedir.

Aday öğretmenlerin bilimsel-eğitsel beklentileri genel olarak; yeni yayınlar takip edilmeli, eksiklikler giderilmeli, teknoloji kullanılmalı, yüksek lisans yapılmalı, bilimsel toplantılara katılma gibi konular oluşturmaktadır. Bunların yanında; sürekli inceleme yapılmalı, yarışmalar düzenlenmeli, öğrencilere beceri kazandırılmalı, bireysel farklılıklar dikkate alınmalı, “yapılandırıcı yaklaşım” uygulanmalı, deney ve gözleme yer verilmeli, gibi konularında aday öğretmenlerin bilimsel-eğitsel beklentilerini etkilediğini vurgulamışlardır.

4. TARTIŞMA SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmada Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalı son sınıf öğrencilerinin (aday öğretmenlerin) mesleki beklentilerine ilişkin görüşleri araştırılmıştır.

Aday öğretmenlerin mesleki beklentilerinden ekonomik beklentilerine ilişkin, öğretmen maaşının az olması, maaşların artırılması gerektiği ve maaşların az olmasının öğretmenlerin performansını ve statüsünü etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Aday öğretmenler bu sonuca ilişkin görüşlerini; “Genel olarak öğretmen maaşı yetersiz diyebilirim”(G:A), “Öğretmen maaşları artırılmalıdır”(G:B), “Öğretmen maaşının azlığı öğretmenleri ikinci bir işe yönlendiriyor, bu da öğretmenlerin performansını etkilemektedir”(G:G), “Toplumda öğretmenle bir ilkokul mezunun bazı durumlarda maaşlarını aynı olması öğretmenleri etkilemektedir”(G:E), şeklinde ifade etmişlerdir. Yapılan araştırmalar; Öğretmenlik mesleğinin bazı meslekler göre düşük, bazı meslekler göre ise daha yüksek gelir getirmekte (Uçan, 2001) olduğunu, öğretmenlik mesleğinin toplum içindeki itibarının düştüğünü (Sunay, 1996), son yıllarda ciddi statü kaybına uğradığını, öğretmenlerin ekonomik açıdan son derece yetersiz koşullarda çalıştıkları (Baskan, 2001) ve bu ekonomik sıkıntı içerisinde ikinci bir iş yapmak zorunda kaldıklarını (Yıldırım, 2001) ortaya koyarak araştırma sonucunu desteklemektedir. Yapılan araştırmalarda bunun nedenlerinin ise öğretmen yetiştirme sistemindeki yetersizlikler ve atanma ölçütleri olduğu ifade edilmektedir (Baskan, 2001).

Aday öğretmenlerin mesleki beklentilerinden istihdam beklentilerine ilişkin, yetersiz ve alan dışı atama yapılmasının aday öğretmenleri kaygılandığı, aile

baskısıyla karşılaştıkları ve bunun sonucunda meslekten soğudukları sonucuna ulaşılmıştır. Aday öğretmenlerin bu sonuca ilişkin görüşlerini; “Mevcut şartlarda az sayıda öğretmen atanmasının yapılması beni kaygılandırıyor”(G:A), “Öğretmenlerin mezun olduktan sonra atanamamaları kaygı yaratıyor ve beni meslekten soğuttuğunu söyleyebilirim”(G:D), “Ailenin beklentilerinin yüksek olması ve mezuniyetten sonra atanamama büyük sıkıntı yaratıyor”(G:C), “Atanabilme kaygısının beni meslekten soğuttuğunu söyleyebilirim”(G:A), şeklinde ifade etmişlerdir. Yapılan araştırmalar; çok farklı alanlardan atamaların yapılması (Baskan, 2001), meslek dışından kişilerin öğretmen olabilmesi nedeniyle herkesin öğretmen olabileceği düşüncesinin oluştuğunu (Altıntaş, 1999) belirtmesi, araştırma sonucunu desteklemektedir.

Aday öğretmenlerin mesleki beklentilerinden sosyo-kültürel beklentilerine ilişkin, görev yapılan yerin sosyo-kültürel özelliklerine uyum sağlanarak, oradaki halkla ve diğer okullarla işbirliği yapıp, iyi bir iletişim sağlanarak çeşitli sosyo-kültürel etkinliklerin yapılabileceği sonucuna ulaşılmıştır. Aday öğretmenler bu sonuca ilişkin görüşlerini; “Türkiye’de farklı kültürler var, bizler gittiğimiz yere ayak uydurabiliyoruz”(G:G), “Büyük okullarla işbirliği yaparak etkinlikler düzenlenebilir”(G:B), “Halkla iletişim kurulabilirse daha iyi çalışmalar yapılabilir”(G:E), “Öğretmenlerin öğrencilerin beklentilerini günlük hayata uygulayabilecek şekilde sosyo-kültürel etkinlikler düzenlemeleri gerekmektedir. Çevreye göre gerekli tarihi yerler gezilmelidir”(G:A), şeklinde ifade etmişlerdir. Yapılan araştırmalar; öğretmene sağlanan sosyal olanakların öğretmenin içinde yaşadığı çevreye, topluma; öğretmenin kendini geliştirmesi, karaların oluşumuna katılması gibi durumlara bağlı olduğunu (Okçabol, 1998), belirterek araştırma sonucunu desteklemektedir.

Aday öğretmenlerin mesleki beklentilerinden bilimsel-eğitsel beklentilerine ilişkin, yeni yayınlar ve teknolojik gelişmeler takip edilip, bilimsel toplantılara katılarak, eksikliklerin giderileceği ayrıca yüksek lisans yapılarak bilimsel-eğitsel beklentilerini gerçekleştirebilecekleri sonucuna ulaşılmıştır. Aday öğretmenler bu sonuca ilişkin görüşlerini; “Öğretmen sürekli yeni yayınları takip etmelidir”(G:A), “Kendimi bilimsel faaliyetlerde yetersiz hissediyorum ama bunu aşabileceğimi zannediyorum”(G:A), “Çağımızda teknolojiden faydalanılmalı, eğitimin kaliteli olması için eğitim öğretim çevresi geniş tutulmalı ve öğrenci bu işlerin merkezinde olmalıdır”(G:G), “Öğretmenler sürekli araştırma içinde olmalı, iyi şekilde bilgisayar kullanmalı ve yüksek lisans yapmalıdır”(G:F), şeklinde ifade etmişlerdir. Yapılan araştırmalar, hızla değişen ve gelişen dünyada adayların kendilerini geliştirmeleri gerektiğinin bilincinde olmaları ve öğretim gördükleri alanın bir gereği olarak elektronik ortamı ön planda tutmaları (Seferoğlu, 2004), bu sonucu desteklemektedir. Seferoğlu, (2001) tarafından yapılan başka bir çalışmada, mesleki gelişimin önündeki en büyük engelin hizmet içi eğitim etkinliklerinin azlığını ve bu etkinliklerin yaygınlaştırılması gerektiği ve etkinliklerin amaçlarına uygun bir şekilde uygulamaya konulması gereği (Seferoğlu, 2001), araştırma sonucunu desteklemektedir.

Araştırma sonucu, aday öğretmenlerin öğretmenlik mesleğine ilişkin; ekonomik, istihdam, sosyo-kültürel ve bilimsel-eğitsel beklentilerinin onların şundaki durumlarını ve gelecekle ilgili görüşlerini ortaya koymaktadır. Bu nedenle aday öğretmenlerin mesleki beklentilerine ilişkin görüşleri önemlidir. Çünkü, olumlu tutumlara sahip öğretmen adayları, öğretmen oldukları zaman tutum ve davranışları ile öğrencilerini büyük ölçüde etkileyecek, onların yetişmesinde önemli bir rol üstlenecek (Sözer, 1996), iş doyumunu yükselecek, böylece eğitimin niteliğinin yükselmesini sağlayacaktır (Ceyhan, 2003). Böylece aday öğretmenlerin mesleki beklentilerine ilişkin görüşlerinin gerçekleştirilebilir olması hem aday öğretmenlerin hem de geleceğin insan modelinin yetiştirilmesi bakımından önemlidir.

Öneriler

1. Sınıf öğretmenlerine, yüksek lisans ve kendilerini geliştirme imkanı sağlanmalıdır.
2. Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği A.B.Dalı mezunları dışındakilere pedagojik formasyonu da olsa sınıf öğretmenliği yaptırılmamalıdır.
3. Aday öğretmenlerin öğretmenliğe atanamamaları durumunda, ailelerden baskı görmemeleri konusunda aileler bilinçlendirilmelidir.
4. Aday öğretmenlere sosyo-kültürel etkinliklerin uygulanabilirliği konusunda daha fazla eğitim ve destek verilmelidir.
5. Aday öğretmenler, teknoloji kullanımında iyi yetiştirilmeli ve öğretim elemanlarınca desteklenmelidir.

KAYNAKLAR

- ALTINTAŞ, E.** (1999). "Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Bölümü Birinci-Dördüncü Sınıf Öğrencileri ve İlkokul Öğretmenlerinin İlkokul Öğretmenliği Mesleğinin Statüsünü Algılamaları Arasındaki Fark", **IV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi Bildirileri I**, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları No:1076, s.434-458.
- BASKAN, G.A.** (2001). "Öğretmenlik Mesleği ve Öğretmen Yetiştirmede Yeniden Yapılanma", **Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, Sayı:20, s.16-25.
- BİLİCİ, V.** (1996). "2000 Yılı'nın Öğretmeni", **Eğitim Yönetimi**, Cilt:2, Sayı:1, s.45-47.
- CEYHAN, A.** (2003). "Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Algı ve Beklentileri", **Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, Cilt:13, Sayı:1, s.51-68.
- ERDEN, M.** (1994). "Öğretmenlerin ve Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Sertifikası Derslerine ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları", **I. Eğitim Bilimleri Kongresi (Kuram-Uygulama-Araştırma)**. Adana:23-30 Nisan 1994, cilt:1, s.170-176.

- GÖZÜTOK, D.** (1991). "Öğretmenlerin ve Öğrencilerin Algılarına Göre Mesleki Davranışların Değerlendirilmesi", **Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi**, Cilt:24, Sayı:2, s.405-409.
- KARSLI, M.D.** (2005). **Öğretmenlik Mesleğine Giriş**. Ankara: Pegem A Yayıncılık, 3. Baskı.
- OKÇABOL, R.** (1998). "Türkiye'de Öğretmen Profili Araştırması ve Öğretmen Yetiştirmede Yeni Arayışlar", **VII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi**, Konya: Selçuk Üniversitesi, 9-11 Eylül 1998, s. 685-694.
- ORAL, B.** (1997). "Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Uygulamasına İlişkin Görüşleri", **Çağdaş Eğitim**, Sayı:232, s.9-13.
- SEFEROĞLU, S.S.** (2001). "Sınıf Öğretmenlerinin Kendi Mesleki Gelişimleriyle İlgili Görüşleri, Beklentileri ve Önerileri", **Milli Eğitim Dergisi**, Sayı:149, s.12-18.
- _____ (2004). "Öğretmen Adaylarının Öğretmen Yeterlilikleri Açısından Kendilerini Değerlendirmeleri", **Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, Sayı:26, s.131-140.
- SİLAH, M.** (1998). "Eğitimin Önemli Sorunları", **Eğitim ve Bilim**, Cilt:12, Sayı:67, s.62-66.
- SÖZER, E.** (1996). "Üniversitelerde Öğretim Gören Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları", **Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, Cilt:6, Sayı:2, s.7-21.
- SUNAY, H.** (1996). "Ortaöğretim Kurumlarına Öğretmen Yetiştirmede Üniversite Öğretiminin Önemi", **Eğitim Yönetimi**, Cilt:2, Sayı:2, s.279-294.
- UÇAN, A.** (2001). "Türkiye'de Öğretmenlik Mesleğine Genel Bakış", **Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimde Kalite Paneli**, 22 Kasım 2000, Ankara: MEB. Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü, s.53-102.
- YILDIRIM, İ.** (2001). "Kaliteli Öğretmen Yetiştirme Hizmeti İçin Eğitimin Yeri", **Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimde Kalite Paneli**, 22 Kasım 2000, Ankara: MEB. Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü, s.103-117.
- YILDIRIM, A. ve Şimşek H.** (2000). **Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri**. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2.Baskı.

İLETİŞİM ADRESİ

Yrd. Doç. Dr. Kaya YILDIZ
Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Eğitim Fakültesi
İlköğretim Bölümü
GÖLKÖY / BOLU

Fevzi BUYRUKCU
Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Sınıf Öğretmenliği A.B.D.
Yüksek Lisans Öğrencisi
GÖLKÖY / BOLU